

environment Ukraine”, available at: <http://ukr-socium.org.ua/Arhiv/Stati/4%202013/140-150.pdf>

4. Havlovska, N.I. and Yakymets, Yu. (2012), “Problems and perspectives of the implementation outstaffing in Ukraine”, available at: http://rusnauka.com/20_DNI_2013/Economics/5_142876.doc.htm

5. Kohut, O.O. (2015), «Outstaffing, outsourcing, staff leasing: ratio concepts and problems of legal regulation», *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu*, issue 2, vol. 2, p. 52-55.

6. Dombrovska, H.P. and Herashchenko I.A. (2010), «Outstaffing in human resources management», *Visnyk natsionalnoho tekhnichnoho universytetu KhPI*, no. 62, pp. 15-22.

7. Law of Ukraine “On Employment of Population” (2012), no. 5067-VI, available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5067-17>

8. Karlin, M.I. and Borysiuk, O.V. «Possibilities of staff leasing and outsourcing in Ukraine» available at: <http://esnuir.eenu.edu.ua/bitstream/123456789/1629/3/zastosuv.pdf>

9. Analysis of demand for the outstaffing service in Ukrainian market in 2013-2014 year, available at: <http://promotion-staff.com/exp/analiz-sprosa-na-uslugu-autstaffinga-personala-na-rynke-ukraine-v-2013-2014-godu/>

УДК 339.9:364

Герман Л.Т.,
аспірант кафедри міжнародної економіки
Тернопільського національного економічного університету*

ІДЕНТИФІКАЦІЯ КРАЇН ЗА СОЦІАЛЬНИМИ ХАРАКТЕРИСТИКАМИ ГЛОБАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Herman L.T.,
*graduate student of the department of international economics
Ternopil National Economic University*

IDENTIFICATION OF COUNTRIES BY THE SOCIAL CHARACTERISTICS OF GLOBAL ECONOMIC DEVELOPMENT

Постановка проблеми. Глобалізація як новітнє явище кінця ХХ ст. відображає якісно новий етап у розвитку людської цивілізації, незважаючи на ті виклики, які вона принесла національним економікам. Проблема глобалізації перестала бути виключно економічною, натомість набула соціально-філософських ознак. Як зазначають науковці, глобалізація формує нові соціальні умови у всіх сферах [1], адже існуючі відмінності між країнами не обмежуються ціннісно-ідеологічними характеристиками, а є ознаками соціального існування. Тобто, глобалізація трактується як соціальний процес, який нівелює географічні кордони соціальних та культурних систем, як соціокультурна община або утворення [2, с. 3-4]. За таких умов глобальний економічний розвиток формується під впливом низки соціальних чинників і викликів [3], які і визначатимуть пріоритети його у майбутньому, та ідентифікацію країн у глобальному просторі. Разом з тим, глобальні економічні трансформації покликані гармонізувати соціальну політику та зменшити існуючі розбіжності у якості життя населення різних країн [4].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання соціальних аспектів глобалізації є предметом дослідження як вітчизняних, так і зарубіжних науковців, аналітичних доповідей міжнародних та регіональних організацій, частиною стратегій розвитку національних економік. Соціальні аспекти глобалізації висвітлювали в своїх працях О. Білорус, С. Івашина, В. Сіденко, Я. Столярчук, І. Тимків, А. Філіпенко, Ю. Яковець та ін. Проте, незважаючи на значний внесок в теорію та практику соціалізації глобалізації, недостатньо уваги приділено соціальним характеристикам глобального економічного розвитку, що дозволяють провести ідентифікацію країн світу. Зазначене й обумовлює актуальність даної статті.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження позицій країн за соціальними характеристиками глобального економічного розвитку. В результаті поставленої мети в роботі слід вирішити наступні завдання: обґрунтувати роль соціальних чинників в глобальному розвитку; визначити соціальні характеристики глобального економічного розвитку; ідентифікувати країни за обраними для дослідження соціальними характеристиками.

Виклад основного матеріалу дослідження. Кількісна оцінка будь-яких аспектів глобального економічного розвитку є складним процесом з наступних причин: для повноти аналізу потрібна уся вибірка країн, щоби продемонструвати існуючі тенденції в територіальному розрізі та за рівнем економічного розвитку країн; відсутність єдиної методології оцінки, тим більше національні показники в

*Науковий керівник: Іващук І.О. – д.е.н., професор

розрізі країн є іноді незіставними; жоден з існуючих нині індексних підходів не дає повної оцінки соціальним аспектам глобального економічного розвитку. Тому все частіше у таких дослідженнях за пріоритет береться якісний аспект оцінки, який відображає зміни теперішньої ситуації країн та світу порівняно із попередньою.

Країни, окрім природних та фінансових ресурсів, володіють й іншими, не менш цінними – це людські ресурси. Разом з тим, саме розвиток останніх перебуває в гострому конфлікті з процесами глобалізації, адже вона через фінансово-економічні трансформації змінила цивілізаційні цінності, котрі закладалися століттями. Впродовж десятиліть пріоритет у парадигмі глобального (а перед тим – світового) розвитку ставився на економічний розвиток країн з позицій виключно економічних характеристик: економічне зростання (через приріст ВВП), зовнішньоторговельна активність, інвестиційна привабливість і т.д. Коли у 1992 р. була проголошена концепція сталого розвитку та на початку ХХ ст. сформовані Цілі Розвитку Тисячоліття, вони заклали підвалини розуміння та необхідності вироблення єдиних підходів до адаптації людини як соціального елементу глобального економічного розвитку. Разом з тим, інтерпретуючи парадокс Лап'єра (невідповідність задекларованих цінностей реальній поведінці [5]) на глобальний економічний розвиток, зазначимо декларативність окремих ініціатив світової спільноти та небажання виконання схвалених стратегій країнами, що розвиваються. Протягом останніх десятиліть цей конфлікт та протистояння лише загострюються, адже соціальні установки у країн з відмінними показниками розвитку досить асиметричні. Так, не досягнуті Цілі Розвитку Тисячоліття; не реалізовані принципи сталого розвитку; очевидно є неможливість припинення збройних та військових конфліктів, що не лише погіршують економічні позиції країн, але знищують соціальну стабільність та забезпеченість їхнього населення, тим більше що більшість з них у своїй основі мають споживацькі інтереси – боротьба за території та їх ресурси; не зупинена демографічна криза та не вирішені питання забезпечення населення світу повноцінним харчуванням та питною водою, що у поєднанні із протекціоністськими торговельними заходами погіршує стан глобальної продовольчої безпеки у світі; просторова асиметрія доступу населення до послуг системи охорони здоров'я та отримання початкової освіти; зростання безробіття (в т. ч. у розвинених країнах) та вимушена трудова міграція та ін.

Саме ці передумови і деформують соціальний вимір глобального економічного розвитку, формуючи так звані полюси лідерства та маргіналів. Застосуємо індексний підхід та експертні оцінки для оцінки й аналізу соціального виміру глобального економічного розвитку. Пропонуємо виділити наступні індикатори, які відображають соціалізацію глобального економічного розвитку: системні, які враховують економічні, екологічні, соціальні аспекти – індекс людського розвитку (де враховується рівень економічного добробуту), індекс добробуту, індекс соціального прогресу та секторальні, які торкаються окремих аспектів соціалізації глобального розвитку – індекс освіти та рейтинг ефективності національних освітніх систем, індекс тривалості життя, глобальний індекс талантів, глобальний індекс голоду та ін.

Складовим елементом соціальної системи є освіта. В умовах глобалізації та формування постіндустріального суспільства знання є цінним ресурсом, саме тому забезпечення доступу населення в країнах, що розвиваються, до освітніх послуг задекларовано і в Цілях Розвитку Тисячоліття, адже у даній площині країни позиціонують досить асиметрично. Британська група Pearson розраховує рейтинг ефективності національних освітніх систем для 40 країн світу та поєднує оцінку когнітивних навиків та освітню підготовку [6]. За дослідженням 2014 р. лідерами були Південна Корея, Японія, Сінгапур, Гонконг, Фінляндія.

Індекс освіти визначається періодично з 1980 р. і є комбінованим: поєднує індекс освіченості населення (75%) та індекс сукупної частки тих, хто вчиться і отримує початкову, середню та вищу освіти (25%). Індекс освіти використовується при розрахунку Індексу людського розвитку. У 2013 р. серед 187 країн світу лідерами були Австралія, Нова Зеландія, Норвегія, Нідерланди, США, тоді як п'ятірку країн за найнижчим рівнем освіти склали Гвінея, Чад, Буркіна Фасо, Еритрея, Нігер. Україна посіла 30 місце [7].

Зважаючи на те, що охорона здоров'я є соціальною підсистемою глобального економічного розвитку, відтак базовою цінністю виступає доступ населення до якісних медичних послуг для збереження здоров'я. Разом з тим, не усі країни мають достатньо фінансових ресурсів для належного фінансування системи охорони здоров'я. Так, Всесвітня організація здоров'я складає рейтинг країн за одним із значимих показників соціалізації суспільства - за рівнем витрат на охорону здоров'я (у % до ВВП). Найвищий рівень витрат на охорону здоров'я у 2013 р. мали Тувалу (19,7%), США (17,1%), Маршалові острови (16,5%), Нідерланди (12,9%), Мікронезія (12,6%). Україна перебуває на 59 місці (7,8%) серед 190 країн. Найнижчі місця у рейтингу посідають: витрати близько 2% ВВП – Південний Судан, Катар, Лаос, Туркменістан, М'янма, 1,3% – Тимор-Лешті [8].

Динаміка показника тривалості життя за країнами із різним рівнем людського розвитку (табл. 2) вказує на позитивні зрушення впродовж останні 30 років, проте існує великий розрив між групами країн, що є черговою загрозою глобального економічного розвитку. Соціальний добробут країн

визначається і рівнем дитячої смертності, який високий в країнах, що розвиваються, незважаючи на покращення показників загалом по світу впродовж останніх десятиліть [10].

Таблиця 1

Рейтинг країн за індексом освіти, 2013

	Країна	Рік								
		1980	1985	1990	1995	2000	2005	2010	2012	2013
1	Австралія	0,870	0,870	0,874	0,894	0,895	0,902	0,919	0,927	0,927
2	Нова Зеландія	0,760	0,772	0,794	0,864	0,885	0,908	0,917	0,917	0,917
3	Норвегія	0,666	0,699	0,750	0,805	0,870	0,910	0,907	0,910	0,910
4	Нідерланди	0,667	0,686	0,744	0,811	0,824	0,844	0,866	0,894	0,894
5	США	0,790	0,805	0,834	0,861	0,850	0,867	0,887	0,890	0,890
30	Україна	0,581	0,614	0,646	0,679	0,705	0,765	0,784	0,796	0,796
183	Гвінея						0,253	0,286	0,294	0,294
184	Чад					0,186	0,203	0,236	0,256	0,256
185	Буркіна Фасо						0,172	0,228	0,250	0,250
186	Еритрея							0,228	0,228	0,228
187	Нігер	0,060	0,070	0,084	0,098	0,118	0,149	0,184	0,198	0,198

Джерело: розробка автора за [7]

Під впливом економічних, соціальних та екологічних чинників суттєво різняться тривалість життя людей в різних країнах. Підтвердженням цього є показник тривалості життя (Life Expectancy Index), який розраховується ПРООН. Очікувана при народженні середня тривалість життя найвища у жителів Японії (83,6 років), Гонконгу (83,4), Швейцарії (82,6), Австралії (82,8), Італії (82,4), Сінгапуру (82,3), Ісландії (82,1), Іспанії (82,1). Тривалість життя українців – 68,5 років (124 місце серед 191 країни), у жителів Свазіленду найнижча тривалість життя – 45,6 років (у 1990 р. – 61 рік), що пов'язане із високим рівнем захворювань, як і в інших країнах-аутсайдерах [9].

Таблиця 2

Динаміка очікуваної тривалості життя при народженні в групах країн із різним рівнем людського розвитку

	Рік									
	1980	1985	1990	2000	2005	2009	2010	2011	2012	2013
Країни з дуже високим рівнем людського розвитку	73,3	74,4	75,4	77,6	79,4	79,6	79,7	79,9	80,1	80,2
Країни з високим рівнем людського розвитку	66,1	67,6	68,9	71,2	73,5	73,7	73,9	74,1	74,3	74,5
Країни із середнім рівнем людського розвитку	56,9	59,0	60,8	64,0	66,5	66,8	67,1	67,4	67,6	67,9
Країни із низьким рівнем людського розвитку	49,6	51,2	52,1	53,6	58,3	58,8	58,2	58,6	59,0	59,4

Джерело: розробка автора за [9]

Обмеженість фінансових ресурсів країн, демографічна криза та недостатність соціального забезпечення осіб похилого віку створює загрози світовій економіці [11]. За розрахунками ПРООН, у 2012 р. найвищі темпи приросту населення були в Катарі (15,2%), ОАЕ (12,3%), Бахреїні (11,1%), Південний Судан (5,3%), Ліберії (4,5%), тоді як в економічно розвинених країнах та країнах з перехідною економікою темпи приросту незначні [12]. Старіння населення залишається досі невирішеною проблемою, адже за прогнозами до 2050 р. частка населення похилого віку становитиме 22% від загального. У індексі якості життя та добробуту людей похилого віку, що розраховується міжнародною організацією HelpAge International за підтримки ООН, основними характеристиками обрано матеріальне забезпечення, стан здоров'я, освіта й зайнятість, умови вибору кращого життя. Найкращі умови для таких людей забезпечила Норвегія (індекс 93,4), тоді як найгірші умови існують в Афганістані (3,7). Україна перебуває на 82 місці серед 96 країн із значенням індексу 31 [13].

Індекс людського розвитку є одним із комплексних показників, який поєднує і економічну, і соціальну складову: рівень життя (ВНД на одну особу), очікувана тривалість життя, рівень освіченості населення. У 2010 р. Індекс людського розвитку було модифіковано із врахуванням нерівності та запропоновано наступні нові індекси: індекс людського розвитку, скоригований з урахуванням

соціально-економічної нерівності (ІЛРН), індекс гендерної нерівності (ІГН), індекс багатомірної бідності (ІББ). Лідерами за індексом людського розвитку у 2014 р. є Норвегія, Австралія, Швейцарія, Нідерланди, США, Німеччина, Нова Зеландія, Канада, Сінгапур, Данія [14].

Як зазначають дослідники, «в умовах соціально-економічного прогресу відбувається розширення поняття добробуту суспільства», який поєднує як матеріальні життєво-необхідні стандарти (дохід, споживання та багатство); здоров'я; освіту; особисті інтереси та види діяльності; право політичного голосу та управління; соціальні зв'язки та взаємовідносини; навколишнє середовище; безпеку [15]. Британським інститутом The Legatum Institute визначається індекс добробуту Legatum Prosperity Index для 142 країн за наступними категоріями суспільного добробуту: економіка, підприємництво; управління; освіта; здоров'я; безпека й захист; особиста свобода; соціальний капітал [16]. Лідером впродовж років залишається Норвегія, Україна посідає 70 місце, аутсайдерами залишаються Бурунді, Чад, Гаїті, Афганістан, Центральноафриканська республіка.

У 2013 р. американською неприбутковою організацією «Social Progress Imperative» на всесвітньому форумі із соціального підприємництва «Skoll World Forum» в контексті соціалізації глобального економічного розвитку був запропонований Social Progress Index, який оцінює добробут суспільства, не використовуючи для аналізу показник ВВП. Основними критеріями Social Progress Index визначено наступні: 1) чи кожна людина має усе необхідне для виживання (їжу, воду, житло, безпеку); 2) чи кожному члену суспільства доступні елементи, що покращують якість життя (освіта, здоров'я, інформація, безпечно довкілля); 3) чи кожна людина може безперешкодно реалізувати свої можливості та розвиватися (права, свобода вибору, захист від дискримінації, доступ до світових знань). Зазначені показники формують підвалини соціалізації і відображають досягнуті результати (не витрати на охорону здоров'я, а тривалість та якість людського життя, не кількість законів проти дискримінації, а досягнутий прогрес у відчутті відсутності дискримінації) (табл. 3). Відповідно до даних дослідження [18], Україна за Social Progress Index у 2014 р. посіла 62 місце зі 132 країн, отримавши 64,9 балів, випередивши у рейтингу Грузію (66 місце), Росію (80 місце), Молдову (81 місце), Найкращі позиції в рейтингу Україна здобула щодо забезпечення базових людських потреб (77,98), тобто, продемонструвала високий доступ до їжі та базової медичної допомоги (95,11 балів).

Таблиця 3

Складові індексу соціального прогресу

Social Progress Index 2014		
Базові людські потреби	Фактори добробуту	Потенційні можливості
- харчування та базове медичне обслуговування	- доступність базової освіти	- особисті права
- вода та санітарні зручності	- доступ до інформації та зв'язку (комунікацій)	- персональна свобода і можливість вибору
- наявність житла	- охорона здоров'я і рівень смертності	- толерантність та інклюзія
- особиста безпека	- стійкість екосистеми (стан навколишнього середовища)	- доступ до вищої освіти

Джерело: розробка автора за [17]

Разом з тим, низьким залишається рівень особистої безпеки (57,48 балів). Щодо факторів добробуту, то у рейтингу Україна має значення 61,2. Високим в Україні залишається доступ до базової освіти (97,64 бали), тоді як доступ до інформації та зв'язку (57,09), охорона здоров'я та рівень смертності (51,82), стан навколишнього середовища (39,13 через низький рівень захисту довкілля та надмірні викиди вуглекислого газу) перебувають на низькому рівні. Щодо можливостей розвитку людини, то Україна отримала лише 55,33 бали, що пояснюється низьким рівнем захисту приватної власності (30 балів), гендерної нерівності (44 бали), толерантності до іммігрантів (38 балів) [17].

Індекс соціального прогресу підтверджує зростання ролі соціальних чинників у глобальному економічному розвитку, разом з тим, вказує на нестійкий зв'язок між економічним добробутом (ВВП на одну особу) та рівнем соціального розвитку. Традиційно вважалося, що високий рівень соціального розвитку можуть забезпечити країни із високим рівнем ВВП на одну особу. Так, Нова Зеландія із ВВП на одну особу 25858 дол. США посідала у 2014 р. перше місце в рейтингу, тоді як останнє місце належить Чаду із ВВП на одну особу у розмірі 1870 дол. США. Разом з тим, наприклад, Норвегія посідає лише п'яте місце (ВВП на одну особу 47546 дол. США), тоді як Нова Зеландія – перше місце, маючи майже вдвічі менший ВВП на одну особу (табл. 4). Підтвердили дану тезу й позиції країн у рейтингу 2015 р., де лідерами визначилися Нова Зеландія, Швейцарія, Ісландія, Нідерланди, Норвегія, Швеція, але ВВП на одну особу у них значно різняться.

Таблиця 4

Топ-10 країн-лідерів та 10 країн-аутсайдерів за показником Social Progress Index 2015

Лідери				Аутсайдери			
Місце	Країна	Бал	ВВП на особу, дол. США	Місце	Країна	Бал	ВВП на особу, дол. США
1.	Нова Зеландія	88,24	25857	123.	Нігерія	42,65	2335
2.	Швейцарія	88,19	39293	124.	Пакистан	42,40	2402
3.	Ісландія	88,07	33880	125.	Ємен	40,23	2145
4.	Нідерланди	87,37	36438	126.	Нігер	40,10	674
5.	Норвегія	87,12	47547	127.	Ангола	39,93	5262
6.	Швеція	87,08	34945	128.	Судан	38,45	1894
7.	Канада	86,95	35936	129.	Гвінея	37,41	921
8.	Фінляндія	86,91	31610	130.	Бурунді	37,33	483
9.	Данія	86,55	32363	131.	Центрально-африканська республіка	34,17	943
10.	Австралія	86,10	35669	132.	Чад	32,60	1870

Джерело: розробка автора за [17]

Загалом, в основу Індексу соціального прогресу закладений достатньо повний спектр даних – від основних потреб, таких як охорона здоров'я, до ресурсів і гарантій забезпечення перспектив, таких як одержання освіти і реалізація прав. Він є якісно новим інструментом для колективної відповідальності та забезпечення реалізації соціальної складової глобального економічного розвитку.

Висновки з проведеного дослідження. Таким чином, за результатами проведеного дослідження сформовано систему уявлень про соціальну трансформацію глобального економічного розвитку, проведено ідентифікацію країн за обраними соціальними характеристиками та доведено їх асиметрію. До перспектив подальшого зменшення впливу соціальних викликів на глобальний економічний розвиток пропонуємо віднести: соціальна орієнтація на задоволення потреб людини; подолання соціальної диференціації; забезпечення взаємозв'язку між економічним зростанням та соціальним прогресом.

Література

1. Киш Э. Философия глобализации [Електронний ресурс] / Э. Киш // Век глобализации. – 2010. – № 2. – С. 16–32. – Режим доступу: <http://www.socionauki.ru/book/files/kdvg/048-064.pdf>
2. Удовик С.Л. Глобализация: семиотические подходы / С.Л. Удовик. – М. : Рефл-бук; К. : Ваклер, 2002. – 480 с.
3. Смирнов І.Г. Соціальні виклики глобалізації: український кон / І.Г. Смирнов // Зовнішня торгівля, економіка, фінанси, право. – 2012. – № 1. – С. 61-70.
4. Маркозова О.О. Соціальна складова глобалізації / О.О. Маркозова // Materialy VIII mezinarodni vedecko-prakticka konference Moderni vymozenosti vedy. – Praha, 2012. – 72 stran. – 41-44 p. [Electronic Resource]. – Mode of access: http://www.rusnauka.com/4_SND_2012/Politologia/7_100018.doc.htm
5. Коpecь Л.В. Класичні експерименти в психології [навч. посіб.] / Л.В. Коpecь. – К. : Києво-Могилянська академія, 2010. – 283 с.
6. Index – Which countries have the best schools? [Electronic Resource]. – Mode of access: <http://thelearningcurve.pearson.com/index/index-ranking>
7. Education index. Human Development Report [Electronic Resource]. – Mode of access: <http://hdr.undp.org/en/content/education-index>
8. Health expenditure ratios, all countries, selected years Estimates by country. Global Health Observatory data repository [Electronic Resource]. – Mode of access: <http://apps.who.int/gho/data/node.main.75>
9. Life expectancy at birth (years) Human Development Report [Electronic Resource]. – Mode of access: <http://hdr.undp.org/en/69206>
10. Levels and Trends in Child Mortality 2014 [Electronic Resource]. – Mode of access: http://www.unicef.org/media/files/Levels_and_Trends_in_Child_Mortality_2014.pdf
11. Женчак О.В. Наслідки прогресуючого старіння населення та його вплив на економічні, демографічні і соціально-політичні фактори [Електронний ресурс] / О.В. Женчак // Вісник Одеського національного університету імені І.І. Мечникова : Сер. Економіка. – 2012. – Вип. 2. – С. 85-92. – Режим доступу: http://visnyk_econom.onu.edu.ua/2012_17/10.pdf.
12. World Population Prospects [Electronic Resource]. – Mode of access: <http://www.un.org/en/development/desa/population/index.shtml>
13. Global AgeWatch Index 2014: Insight report, summary and methodology [Electronic Resource]. – Mode of access: <http://www.helpage.org/global-agewatch/reports/global-agewatch-index-2014-insight-report-summary-and-methodology/>
14. Human Development Report 2014 Sustaining Human Progress: Reducing Vulnerabilities and Building Resilience [Electronic Resource]. – Mode of access: <http://hdr.undp.org/en/2014-report>

15. Гузь М. М. Аналіз показників економічного та суспільного добробуту населення [Електронний ресурс] / М.М. Гузь // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. – 2012. – Вип. 36. – С. 66-74. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/pprbsu_2012_36_9.pdf
16. Legatum Prosperity Index. 2014 [Electronic Resource]. – Mode of access: <http://www.li.com/activities/publications/2014-legatum-prosperity-index>
17. Social Progress Index [Electronic Resource]. – Mode of access: <http://www.socialprogressimperative.org>
18. Грін М. Що Індекс соціального прогресу може розказати про вашу країну? [Electronic Resource]. – Mode of access: http://www.ted.com/talks/michael_green_what_the_social_progress_index_can_reveal_about_your_country?language=uk

References

1. Kish, E. (2010), "Philosophy globalization", *Age of Globalization*, available at: <http://www.socionauki.ru/book/files/kdvg/048-064.pdf>
2. Udovik, S.L. (2002), *Globalizatsiya: semioticheskiye podkhody* [Globalization: semiotic approaches], ReFl-buk, Moscow, Russia, 480 p.
3. Smyrnov, I.H. (2012), "The social challenges of globalization: Ukrainian con", *Zovnishnia torhivlia, ekonomika, finansy, pravo*, no. 1, pp. 61-70.
4. Markozova, O.O. (2012), "The social component of globalization", available at: http://www.rusnauka.com/4_SND_2012/Politologia/7_100018.doc.htm
5. Kopets, L.V. (2010), *Klasychni eksperymenty v psykholohii* [Classic experiments in psychology], Kyievo-Mohylianska akademiia, Kyiv, Ukraine, 283 p.
6. Index – Which countries have the best schools? available at: <http://thelearningcurve.pearson.com/index/index-ranking>
7. Education index. Human Development Report, available at: <http://hdr.undp.org/en/content/education-index>
8. Health expenditure ratios, all countries, selected years Estimates by country. Global Health Observatory data repository available at: <http://apps.who.int/gho/data/node.main.75>
9. Life expectancy at birth (years) Human Development Report, available at: hdr.undp.org/en/69206
10. Levels and Trends in Child Mortality 2014, available at: http://unicef.org/media/files/Levels_and_Trends_in_Child_Mortality_2014.pdf
11. Zhenchak, O.V. (2012), "The consequences of the progressive aging of the population and its impact on economic, demographic and socio-political factors", available at: http://visnyk_econom.onu.edu.ua/2012_17/10.pdf
12. World Population Prospects, available at: <http://un.org/en/development/desa/population/index.shtml>
13. Global AgeWatch Index 2014: Insight report, summary and methodology, available at: <http://helpage.org/global-agewatch/reports/global-agewatch-index-2014-insight-report-summary-and-methodology/>
14. Human Development Report 2014 Sustaining Human Progress: Reducing Vulnerabilities and Building Resilience, available at: <http://hdr.undp.org/en/2014-report>
15. Huz, M.M. (2012), "Analysis of economic and social welfare", available at: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/pprbsu_2012_36_9.pdf
16. Legatum Prosperity Index. 2014, available at: <http://li.com/activities/publications/2014-legatum-prosperity-index>
17. Social Progress Index, available at: <http://socialprogressimperative.org>
18. Grin, M. "What the social progress index can reveal about your country?", available at: http://ted.com/talks/michael_green_what_the_social_progress_index_can_reveal_about_your_country?language=uk